

RAADSINFORMATIEBRIEF

ZAAKNUMMER : 07432024126347

AAN : de raad, t.a.v. commissie Ruimte

VAN : College van B&W
Namens deze: : Wethouder J.P.E. Bankers

DATUM : 21 januari 2025

ONDERWERP : Voortgang groot burgerinitiatief Gedenkbos Asten

Samenvatting

In 2022 heeft Stichting Gedenkbos Asten een aanvraag voor een bijdrage groot burgerinitiatief ingediend voor uitbreiding van het huidig gedenkbos aan de Sengersbroekweg. Op 24 januari 2023 heeft uw raad besloten om, onder voorwaarden, een bedrag van € 50.000,- aan dit initiatief ter beschikking te stellen (raadsbesluit 2022101285). In deze Raadsinformatiebrieft leest u meer over de stand van zaken, de wijze waarop voldaan wordt aan de door uw raad gestelde voorwaarden en over de vervolgstappen. De initiatiefnemer verwacht in de 1^e helft van 2025 tot uitvoering over te gaan.

Inleiding

In het huidig gedenkbos is ruimte voor circa 400 bomen. Deze bomen worden geplant om verschillende redenen, zowel verdrietige als vreugdevolle. Het bos voorziet duidelijk in een maatschappelijke behoefte, gezien de gestage vraag naar nieuwe bomen door de jaren heen.

In 2021 voorzag Stichting Gedenkbos Asten dat er een gebrek aan ruimte zou ontstaan. Naar verwachting zou het huidig gedenkbos tot eind 2024 genoeg ruimte bieden, maar daarna zou extra grond nodig zijn om ook aan de toekomstige vraag te kunnen voldoen. Om uitbreiding mogelijk te maken zou de Stichting Gedenkbos Asten grond moeten verwerven en inrichten. De bijkomende kosten zouden gedekt kunnen worden met een bijdrage van de provincie, geld uit eigen middelen en een bijdrage van de gemeente.

Op 24 januari 2023 heeft Stichting Gedenkbos Asten uw raad een toelichting op bovenstaande gegeven. Op dat moment was al duidelijk dat het initiatief kon rekenen op een bijdrage van de provincie uit het Groen Ontwikkelfonds van circa € 73.000,- voor de uitbreiding van het gedenkbos (besluit toekenning provinciale subsidie d.d. 3 juni 2022). U heeft vervolgens besloten om een bedrag van € 50.000,- ter beschikking te stellen, onder voorwaarde dat er een perceel wordt verworven en ingericht en dat er dekking is voor het totaal benodigde bedrag (raadsbesluit 2022101285). Ook is de voorwaarde gesteld om een zo eenvoudig mogelijke herziening naar de bestemming “bos” te realiseren, indien het burgerinitiatief een vervolg zou krijgen (zonder hierbij een toezegging over het verhaal van kosten voor de herziening te doen, maar met de intentie de kosten hiervan zo laag mogelijk te houden).

Dankzij uw besluit en de toezegging van de provincie, kon Stichting Gedenkbos Asten vervolgens aan de slag met grondonderhandelingen.

Stand van zaken

Op dit moment is de stand van zaken van dit burgerinitiatief als volgt:

- Grondaankoop: Stichting Gedenkbos Asten heeft inmiddels overeenstemming bereikt over de aankoop van een stuk grond van circa 1.45 hectare. De onderhandelingen hebben lang geduurd, maar dit was het waard voor de Stichting, omdat het hun voorkeurslocatie betreft (een deel van het perceel dat direct aan de oostzijde van het huidige gedenkbos grenst, zie bijlage 1 “Uitbreiding Gedenkbos Asten”). Er ligt inmiddels een voorlopige koopovereenkomst, om de mondelinge overeenkomst te formaliseren en gereed te maken voor het daadwerkelijk passeren van de leveringsakte bij de notaris.
- Financiën: er is sprake van een sluitende begroting (zie bijlage 1 “Uitbreiding Gedenkbos Asten”, pagina 4, waarin de begroting is opgenomen). Aan de kostenkant staan de posten voor aankoop, notaris en inrichting. Ook is er een post onvoorzien aangehouden. Aan de opbrengstenkant vindt u dekkingsposten van de gemeente, de provincie en eigen middelen. De gemeentelijke bijdrage bestaat, conform uw besluit van 24 januari 2023, uit € 50.000,-. De post van de provincie bestaat zowel uit de hierboven genoemde bijdrage van circa € 73.000,- voor de uitbreiding van het gedenkbos, als een bijdrage van circa € 25.000,- voor de toevoeging van het huidig gedenkbos aan het provinciaal Natuurnetwerk Noord-Brabant. Beide percelen worden door de provincie toegevoegd aan dit Natuurnetwerk en als zodanig vastgelegd in de provinciale omgevingsverordening (zie ook onder Plan bij deze opsomming). De post eigen middelen bestaat uit geld dat de Stichting genereert via de “Bosvrienden” (mensen die een boom hebben geplant en hier contributie voor betalen, danwel jaarlijks, danwel in 1x afgekocht) en uit een duurzaamheidsbijdrage van € 5.000,- die de Stichting bij de Rabobank heeft aangevraagd en toegekend heeft gekregen voor dit initiatief.
- Plan: het nieuwe perceel zal gedurende de komende jaren worden gevuld met bomen. Na grondverwerving zal wel een deel van de basisinrichting worden gerealiseerd. Te denken valt aan het maken van een goede aansluiting tussen het oude en het nieuwe deel van het gedenkbos, onder andere door het plaatsen van twee bruggetjes over de watergang en het uitdunnen van het struweel dat de huidige perceelsgrens vormt. Ook zal er een nieuwe afscheiding op de nieuwe perceelsgrens worden aangelegd, vermoedelijk in de vorm van een gelijksoortig struweel. Deze werkzaamheden vinden plaats in de periode maart-juni 2025. De eerstvolgende boomplantdag is voorzien in november 2025, waarna voortaan weer twee keer per jaar een boomplantdag wordt georganiseerd (in maart en november, het beste plantseizoen). Zoals ook in het huidig gedenkbos het geval is worden er alleen inheemse soorten aangeplant en voert het boskarakter de boventoon, wat inhoudt dat er niet overal herdenkingsmonumenten of –elementen kunnen worden geplaatst of toegevoegd. Met de uitbreiding van het gedenkbos wordt extra bosareaal toegevoegd (in plaats van agrarische grond). Dit vergroot de natuurwaarde van het gebied en maakt het gedenkbos als vertrekpunt voor wandelroutes nog aantrekkelijker. Door toevoeging van dit extra bosareaal wordt bovendien het provinciaal Natuurnetwerk Noord-Brabant verder versterkt. Dit netwerk van bestaande natuurgebieden, nieuwe natuurgebieden en ecologische verbindingzones heeft tot doel de biodiversiteit te bevorderen. Ook maakt dit netwerk het makkelijker voor dieren om zich te verplaatsen.

- Bestemming: de bestemming van het nieuwe perceel is “agrarisch met waarden”. De uitbreiding van het gedenkbos kan binnen deze bestemming worden gerealiseerd: ontwikkeling van natuurwaarden, landschappelijke waarden en extensief recreatief medegebruik is rechtstreeks mogelijk en groenvoorzieningen en paden zijn rechtstreeks toegestaan. Dit betekent dat er geen procedure gevoerd hoeft te worden om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken en er dus nu ook geen extra kosten of tijd mee gepaard hoeven te gaan. Cluster Ruimtelijke Ordening werkt op dit moment aan het opstellen van een gebiedsdekkend omgevingsplan nieuwe stijl. Binnen dit project zal worden bekeken of voor het gedenkbos (zowel voor het huidig, als het nieuwe deel) één specifieke, smalle bestemming bos moet worden vastgelegd of dat er een bredere bestemming op blijft rusten, waarbij bijvoorbeeld wel terugkeer naar agrarische activiteiten wordt uitgesloten. Ook wordt met de provincie afgestemd over de wenselijkheid van een functieaanduiding Natuurnetwerk Noord-Brabant. Het omgevingsplan nieuwe stijl komt naar verwachting binnen enkele jaren gereed (de uiterste deadline voor dit plan is door het rijk gesteld op 31 december 2031; cluster RO streeft naar een eerdere oplevering). Dit is de meest eenvoudige en goedkope manier om op redelijk korte termijn naar de planologische regeling onder zowel het huidig als het toekomstig gedenkbos te kijken.

Ten aanzien van de bestemming wordt nog het volgende opgemerkt: uit bovenstaande blijkt dat het niet nodig is de huidige bestemming te wijzigen om de gewenste ontwikkeling mogelijk te maken. Het is ook niet nodig deze bestemming zo snel als mogelijk te wijzigen om te voorkomen dat de Stichting Gedenkbos iets anders zou gaan doen met deze grond binnen de bestemming “Agrarisch met waarden”. Die kans achten wij nihil. Zowel gezien de intenties en de filosofie van de stichting, als ook gezien de voorwaarde van de provincie dat de grond na aanvang van de inrichting niet gebruikt mag worden als landbouwgrond, maar voor onbepaalde tijd voor ontwikkeling, danwel beheer van natuur moet worden gebruikt. Deze kwalitatieve verplichting van de provincie is een harde voorwaarde aan hun financiële bijdrage en wordt bij de notaris vastgelegd.

Voorwaarden van de raad

Geconcludeerd kan worden dat aan de voorwaarden wordt voldaan die u heeft gesteld bij uw besluit van 24 januari 2023: er is grond verworven, het terrein zal in de komende maanden worden ingericht (basisinrichting; de daadwerkelijke invulling tot gedenkbos is een traject dat meerdere jaren in beslag neemt) en er is sprake van een sluitende begroting. Voor het verworven perceel is geen bestemmingswijziging nodig om de beoogde ontwikkeling te realiseren. Nu aan de voorwaarden voldaan kan worden, kan tot uitbetaling van het bedrag worden overgegaan. Hiertoe wordt een beschikking opgesteld.

Vervolg

De planning op hoofdlijnen is als volgt:

- Januari 2025:
 - o Finale afstemming voorlopig koopcontract (gesprekken tussen Stichting Gedenkbos Asten, grondeigenaar, notaris).
- Februari 2025:

- Daadwerkelijke grondaankoop; passeren eigendomsakte. De Stichting, de grondeigenaar en de notaris hebben hiertoe een afspraak ingepland op 19 februari 2025.
- Uitbetaling gemeentelijke bijdrage: voor de aankoop heeft de Stichting Gedenkbos Asten de gelden van zowel de provincie als de gemeente nodig. In februari 2025 zullen wij dan ook tot uitbetaling gaan. Het geld wordt overgemaakt in de periode dat ook de akte van eigendom passeert (rond 19 februari 2025).
- Maart-juni 2025:
 - Inrichtingswerkzaamheden (zie hierboven, stand van zaken, beschrijving van het plan).
 - Informatieavond voor bosvrienden. Raadsleden zullen hiervan op de hoogte worden gesteld en zijn van harte welkom.
 - Onderhoudsdag met vrijwilligers voor het bestaande gedenkbos. Optie: kijkmiddag nieuwe gedenkbos (open uitnodiging, die te zijner tijd ook aan de raad zal worden gedaan).
- Juni 2025:
 - Basisinrichting gereed.
- Vervolg:
 - 2x per jaar boomplantdagen (in verband met plantseizoen). Eerste maal in november '25, daarna in maart '26.

Bijlage

	Naam	Documentnummer
1.	Uitbreiding Gedenkbos Asten (inclusief begroting)	2024129309